

naj bi se skupno izdali, da bodo komisije imele navodilo, po katerem naj se ravna.

Vsaki komisiji naj se prideli prizivna komisija, da bo mogoča kaka pritožba in ne bodo sodniki primorani soditi sami sebe. V dunajskem občinskem odboru so bili ti nasveti soglasno sprejeti. Sedaj je vprašanje, kaj bo storila c. kr. vlada.

Preživnine bodo stale vlado ogromno milijonov. Kje jih bomo vzeli? A brez preživnin bi čutili šibo vojske še vse drugače; vzdržati bi ne bilo mogoče niti pol leta. Govoriti o tem, kako so se preživnine v tem ali onem okraju delile, pač skoro ne kaže; reklo bi se po toči zvoniti; zraven pa upamo, da se bo vendarle nagnila vojska h koncu. Marsikaj ni bilo temu ali onemu vseč; komur je bila prošnja odbita, je bil nejevoljen. Ker igrata lakomnost in nevoščljivost pri denarju prav posebno vlogo, je treba trditve posameznikov pač s previdnostjo vsprejeti in le toliko verjeti, kolikor so z razlogi podprte. Ako pa hočemo iz posameznih slučajev priti do stvarne sodbe, se sme vendar — brez krivice na levo ali desno — reči, da je bilo razsojevanje po raznih okrajih in tudi v enem in istem okraju o raznih časih kaj različno. Kdor ve, kako pomanjkljiv je zakon, se ne bo temu čudil, da so šla mnenja po posameznih komisijah narazen. Udje komisije so imeli precej prostosti. Bilo je torej mnogo na tem ležeče, kakšni gospodje so bili v komisiji, kakšnemu orožništvu je bil kdo podrejen in kakšnega prijatelja je posamezen prosilec imel, da se je zanj pri komisiji potegnil. Ljudje zunaj, ki so razmere od blizu poznali, so mnogokrat drugače sodili, kakor gospodje po komisijah.

Konečno bo precej res, da dobivajo eni podpore preveč, drugi premalo. Premalo dobivajo posebno žene, ki so ali same ali imajo le par otrok. Ako je družina večja, se nabere skupaj svota, ki tudi v tej draginji vendar nekaj zaleže. Kaj nejasna je določitev, kateri so „mali kmetje.“ Marsikatera kmetija se mora obdelati s posli in to se sedaj, ko dekla stane 400 K, nekaj pravi. Tak gospodar bi imel po povratku iz vojske, če ne bi dobil nobene podpore, za par tisoč kron dolga na gruntu. Tudi bi bilo umestno, da bi se ozir jemal na to, koliko je iz kake hiše sinov na vojski.

Postava jasno pravi, da se mora prispevek izplačati od dneva, ko je bil kdo vpoklican; na to se po mnogo krajih prav nič ne ozirajo. V večji potrebi so kajpada svoji mobiliziranih po mestih in trgih, posebno tisti, ki nimajo lastnega stanovanja.

Sedaj bi bilo najbolje, ko bi kmalu prišel dan, da bi ne bilo treba nobene podpore več. Sicer jih bodo eni zelo pogrešali. Za enkrat tega dneva še ne pričakujemo. Ker so se Dunajčani tako zavzeli za zvišanje prispevkov, se utegne kaj malega izpremeniti; veliko najbrže ne bo, ker vlada bo skušala zadržati mošnjček kolikor se bo dalo. Razume se, da se gre tu za kožo vseh davkoplačevalcev. Bilo bi pa

čudno, če bi družine nekaterih vpoklicancev stradale in lezele v dolgove, druge pa bogatele ali bahato živele.

Ptujski okrajni zastop zoper živinske cene in podpore.

V seji osrednjega odbora c. kr. Kmetijske družbe dne 13. marca je staval ugleden kmet Regula, ki ima blizu Gradca veliko posestvo in je zastopnik okrajnega zastopa graške okolice, predlog, ki se glasi: „Ptujski okrajni zastop je poslal okrajnemu zastopu Gradec-okolica in najbrž tudi drugim okrajnim zastopom v deželi dopis z pozivom, da se potegujejo za znižanje cen pri živini, proti kateremu postopanju se čuti osrednji odbor Kmetijske družbe dolžnega protestirati. Nato opozarja Regula osrednji odbor in okrajne zastope v deželi ter jih prosi, da se odločno izrečejo proti zahtevam ptujskega okrajnega zastopa, ki je na pristanski način nasvetoval, da se ustavi izplačilo družinskih podpor za posestnike.“ Ta predlog osrednjega odbornika Regule se je sprejel brez ugovora. G. Regula je še dopolnil ta predlog s točko, v kateri izreka osrednji odbor ptujskemu okrajnemu zastopu zaradi kmetško-nasprotnega stališča svoje obžalovanje. Vsled posredovanja je g. Regula to točko umaknil, predno je prišel predlog v razpravo.

Naše žrtve za domovino.

Na tirolskem bojišču je dne 19. februarja sovražna mina ugonobila mlado življenje vrlga mladeniča Antona Turk, najmlajšega sina občespoštovane Turkove rodbine na Klakah pri Pilštanjju. Rajni Tonček je brat č. g. Mihaela Turk, kaplana pri Sv. Petru pod Sv. gorami. Bil je delaven, krščansko-misleč in v vsakem oziru vzoren slovenski mladenič. N. v m. p.!

Iz italijanskega bojišča nam je došla pretuzna vest, da je umrl dne 13. julija pri Asiagi četovodja Anton Sever iz Vučje vasi na Murskem polju, star 26 let. Kos granate mu je ranil trebuh in prsi. Podlegel je težkim ranam. Anton Sever je bil vzoren mladenič, povsod priljubljen. Pet let je služil cesarju in bil od začetka vojske na bojišču, trikrat na severnem, nazadnje pa v Italiji. Najbolj žalujeta za njim mati in brat Franc, ki je že od začetka vojske na severni fronti. Od prve mobilizacije se brata nista več videla. Zato je Francetu vest o Antonovi smrti posebno ranila srce. Vedno piše, kako žaluje za njim, le zavest ga tolaži, da se snideš nad zvezdami.

Žalostno poročilo smo dobili od Rdečega križa, da je dne 10. oktobra 1916 padel, zadet od sovražne

mine, Anton Ortl, po domače Matijev Tonček, v Malih Braslovčah. Bojeval se je hrabro blizu 2 leti, bil je že dvakrat ranjen in sedaj je daroval svoje mlado življenje na oltar domovine. Ko je bil še lansko leto o Veliki noči doma na dopustu, je sam izrazil svojim prijateljem težko slutnjo. Večkrat je dejal: Jaz jemljem slovo, boš videl, da nazaj me ne bo nikdar več. Ljubi Anton! Rad si tukaj pel in bil vesel, dal Bog, da bi tudi onkraj groba vekomaj še veselil!

Pretuzna vest je došla gospodnji Ani Bergaver v Slivnici pri Mariboru, da je od izdajalske granate zadet v levo prsno stran njen stričnik, edina opora v starosti, od vseh ljubljen Jožef Vihar, star 27 let, padel dne 13. februarja t. l. na laškem bojišču. Dve leti se je že bojeval in bil tudi že enkrat ranjen. Rajni je bil vzor pridnega mladeniča, up in nada staršev in žalujoče tetice, a nam vsem pa priljubljen in blag prijatelj.

Dne 4. marca je umrl v pišečki župniji, spreviden s sv. zakramenti, vrl in priden mladenič Janez Dirnbek. Podlegel je dolgotrajni in mučni bolezni, katere se je nalezil na italijanskem bojišču. Star je bil še le 23 let. Njegov starejši brat Matija se pogreša že od leta 1914. Srednji brat Anton je tudi padel, zadet od krogle izdajalskega Laha, in ker je oče tudi pri vojaki, je doma samo žalujoča mati.

Se le pred kratkim je došla žalostna vest, da je dne 5. decembra 1916 na južnem bojišču padel zelo priden mladenič Janez Mandl od Sv. Križa pri Mariboru. Pretekli teden pa nas je bridko iznenadilo pretresljivo poročilo izpred Gorice, da je dne 12. marca t. l. sovražna granata uničila mlado, upapolno življenje dobrega mladeniča Franca Pajtlar, po domače Mežnarjevega Frančka. Oba sta bila vneta Marijina družbenika. Bodi jima s krvjo naših junakov prepojena goriška zemlja lahka!

Na zasneženih planinah (na gori Rombon pri Bovcu) je dohitela smrt krepkega in vrlga Ivana Kolbl iz Malega Janišberga pri Kapeli. Bil je namreč dne 12. svečana zadet od granate, kakor tudi njegov poročnik. Oba sta dala življenje za čast domovine. Naj jima bo Bog plačnik za vro izpolnjeno dolžnost v brambi domovine! Vsi njegovi tovariši, tako kiše njegov prijatelj s fronte, žalujemo za Ivanom, ker je bil nevstrašen vojak. Bil je povsod priljubljen. Tisti teden je bilo prelite mnogo krvi. Vršile so se hude bitke. Dobro se je vojskoval ta moj dragi prijatelj, svoj tek je dokončal in zdaj živa, kakor upam, plačilo pri Bogu. Dodatno še poročam, da je bil Kolbl pokopan dne 15. februarja na vojaškem pokopališču v Spodnjem Logu zraven njegovega poročnika. Jaz in Franc Kovačič iz Starišinskega vrha sva šla večkrat gledat njegovo gomilo. Tudi Kovačiča krije zdaj že hladna zemlja. — Franc Križanič.

Iz Zreč pri Konjicah se nam piše: Od zadnjekratnega naznanila so družine, kamor „Slov. Gospodar“ zahaja, cesarja in domovino žrtvovala sledeče člane: gospodar Kovše Karol, Ravničanov, mladeniči Kalšek Alojzij, Koprivnik Franc, Lamut Mihael, Pavlič Mihael, Zbičajnik Gašpar, a pogreša se Zlodej Janez.

Iz tirolskega bojišča nam je došla tužna novica, da je padel, zadet od sovražne granate v glavo, junaške smrti za dom in cesarja mladenič F. Kronovšek iz Topovlj pri Braslovčah. Rajni je bil priden in pošten mladenič, ko ga je poklicala vo-

sod votli odmev praznote, nikjer nobenega sledu prekopane zemlje.

Razočarani možak je na debelo lomil kletvice, in z vso še preostalo močjo prevrnil največji sod, ki se je zakotalil z glasnim treskom po kletu. Vojaku so se po mačje bistro zablislile oči, tlesknil je radostno z rokami in siknil:

„Zlode, poglejte, pod sodom je videti sled sveže razbrskanega peska.“

Potegnil je bajonet in štokal z vso močjo posumljivi prsti:

Cink — trk! se je jasno slišno glasilo iz zemlje in mož mi je naznanil rožnatoga obraza:

„Bova ga srkala jaz in Vi!“

Z rokami sva razgrabila z ostrino razštokani pesek in v izdolbeni votlini, ki je bila na prvi pogled neznačajna, a bolj globoko prostorna, se je skrivalo vse polno dobro zamašenih steklenk. Jedno sva si privoščila brez razmisleka o tatvini in dognala, da je pijača vinsko dobra in stara, ker je lezla gladko, mazajoče in neslišno po izsušenem grlu. Iz luknje sva osvobodila 60 steklenic, različne velikosti in raznovrstnih napisov. Razdelitev ni bila dolgovozna, brez mešetarije in prerekanja; vsak na polovico!

Četovodja je še prisegel pri vseh svetih, da lažnjivemu židu ne plati niti beliča ne, ampak bo po vojni postavil kar rekviriral.

No, nisem mu pihnil na vest, saj mu je bila že tedaj ob začetku vojne kolovozna in široko grabasta. Stala sva pa trenutno pred bolj visokim plotom kot je brezplačno rekviriranje, pred prevdarka vrednimi plankami: Kako zvaliti osvobojeno vinsko kapljo pred duri lastnega želodeca neopaženo in drugim prikrito? Zjednila sva se na skupnem križpotju raznih načrtov: da pač počakava na vsak način trde teme, ki bo itak kmalu zavila mesto in klet. Steklenke sva posmukala nazaj v odprtino, jih pokrila s

peskom in zvalila ogromni sod na svoje prvotno mesto nazaj.

Četovodja je obljubil, da bo na življenje in na smrt čuval zaklad, jaz sem pa mahnil k polku po nekaj vreč in mož.

Celo podjetje se je v gostotemni noči nemoteno posrečilo. Vino, 30 steklenic, je priromalo iz krivoprisežne čifutske kleti v slamnostreho bajto mojega nočišča.

Tovariši četovodja je svoj vinski delež rekviriral brez vinarja denarne odškodnine. Jaz sem pa le stopil do lastnika in mu ponudil nekaj desetakov. A to vam je gledal švajdravi Abrahamovec, zakaj mu neki ponujam denar. Seve, o ugrabljenem vinu mu nisem nič črhnil. Ker se je mož le branil denarja, sem mu dopovedal, da sem našel ponujeni denar uprav v njegovi kleti. Ah, kako poželjivo lakomno so se mu zablislile oči! Roko mi je poljubil same rahločutne hvaležnosti in bankovci so izginili v njegovo denarnico. Se danes priznam: skoro mi je nekako žal, da sem mu plačal vino, ker so me pozneje njegovi verski bratje tolikokrat nemaščevano prekanili in ogoluznili. Bil je to prvi in edini žid, ki se mi ga je posrečilo s tujo pomočjo vsaj za nekaj potegniti za nos. Kedaj in kako je izvohal, da sva mu pofatila to njegovo prikrito vino, ne vem. Spominjam se pa, da je pijača meni in tovarišem dvakrat bolje teknila, ker je bila izvita iz skopuško grabežljivih, židovskih krempljev.

Dolgo v noč smo se radovali pri vinu srečno veselih obrazov. Marsikatera odkritosrčna napitnica je zakročila iz ust veselih tovarišev, in zaplesala na čast in povzdigo moje zvitosti ter na zasmeh skopuško stiskanega žida.

Komaj smo v oni noči malo zatisnili oči, je zahteval po celém Grodeku: Alarm!

Pobudal sem napel v spancu skozi okno bajte. Bliskoma mi je sinila zavest v vse ude, ker poučilo

me je trenutno oko in uho, da razsaja v mestu silovit požar. Po cesti se je valil trušč, porivanje, povelja in vpitje na pomoč. Gorelo je v mogočnem, krvavo rdečem, do neba segajočem plamenu velikansko trgovsko skladišče. Trume vojakov so zrle le nekako škodoželjno, z vidnim posmehom, mirno in pa brezdelno v lizajoči in švigajoči plamen, med tem ko so židje, možje in ženske, vpili in vikali na pomaganje; da bi meral ta krik in vik ganiti kamen ob cesti, kaj še le človeško srce. Vendar nobeden izmed vojakov se ni hotel lotiti gasilnega dela, vsi so le posmihali, češ: Tako se godi skopuhu! Gladnemu vojaku ni privoščil za denar, požar mu bo pa požrl vse kar brezplačno. Uvidel sem takrat, kako posuroveli smo že vsi, kake samopasneže je vzgojila jedna sama bitka.

Se le nekaj višjih častnikov je prignalo vojaštvo s palico, da se je oprijelo gasilnega dela. Gorečemu skladišču ni bilo več pomoči, a misliti je bilo na sosedo požara in sploh na celo mesto. Pa ker je priskočilo na pomoč na tisoče rok, je pogoltnil požar le eno poslopje, drugim pa prizanesel, odbit po človeški premoči.

V jutro smo zapustili Grodek in krenili zopet v nedogledno plan. Tokrat je bil naš pohod na jedno sopo kratek. Ustavili smo se že po par urah hoda pred neznačajnim holcem, katerega imenuje kartica: turški grič. Kar po tleh smo posedli in čakali, ne vede zakaj.

Meni je tedaj še presedało vojno brezdelje in budanje v čisti zrak brez vidnega cilja. Naruval si sem na njivi krompirja, zanetil ogenj in pekeli tedaj prvič na bojnem polju gališki kruh — bramborel! A odslej gotovo ni minil dan, da bi se ne bil ukvarjal s kubo in peko krompirja.

(Dalje prih.)

jaška dolžnost v nežni mladosti, starega šele 18 let. Boril se je skozi štiri mesece v tirskih hribih, na katerih je žrtvoval svoje mlado življenje.

Solnčni žarki naj tvoj grob zlatijo,
bodi tamkaj tvoje spanje sladko.
Naj miru tamkaj nikdo ti ne jemlje,
saj življenje ti je bilo kratko.

Vsem vrlim slovenskim žrtvam za domovino na
bo ljubi Bog večni Plačnik!

Revolucija na Ruskem.

Ruska prekucija je izpočetka korakala z naglim korakom, ker je šla skozi kri. Zahtevala je po izpovedi nove vlade kakšnih 2000 žrtev in sicer deloma ranjenih, deloma mrtvih oseb. Med umorjenimi sta tudi admiral Nepenin, vrhovni poveljnik ruske vojne mornarice v Vzhodnem morju, in admiral Viren v Kronštadtu, znan iz rusko-japonske vojske. Po zaprtju carja Nikolaja v Carskem selu pa so se duhovi precej pomirili. Sedaj ne teče več kri. Zato so se pa tudi opočasnili koraki; nekam obotavljajoči so postali, ker so prišli pred razkrižje: ali monarhija s kakšnim carjem na čelu vlade, ali pa ljudovlada s prostoizvoljenim predsednikom. Socialisti zahtevajo ljudovlado, ker ne marajo polovičarsko izvršene prekucije. Liberalci so od začetka bili za poliberalno monarhijo, sedaj pa se je najmočnejši njihov del (kadeti — konstitucionalni demokrati) izjavil tudi za ljudovlado. Najbrž je okret na levo proti socialističnim zahtevam plod pogodbe med njimi in socialističnimi revolucionarji: socialisti popustijo svojo mirovno agitacijo in se izjavijo za nadaljevanje vojske, a liberalci in naprednjaki pa, ki so za nadaljevanje vojske, popustijo monarhistično misel in pritrđijo ljudovladi. Tako se agitacija za ljudovlado po francoskem vzorcu razširja in jači od dne do dne ter bo izpolnjevala cel mesec april. Konec aprila pa bo že baje sklicana ustavodajna skupščina, ki bo določila obliko ruske vlade v bodočnosti in temeljne zakone, po katerih se bo vladalo in kateri bodo zajamčevali ne samo vsem slojem, marveč tudi vsem narodom in vsem verskim izpovedanjem enakopravnost in svoboden razvoj.

Med tem se tudi stališče začasne vlade utrjuje od dne do dne. Novi vrhovni poveljnik Aleksejev in armadni poveljniki so sporočili, da so vse armade prisegle zvestobo domovini in novi vladi. Dvomlivi generali, kakor Evert in Gurko, so odstranjeni in deloma zaprti. Mesto Everta je prevzel general Lesicki, znan iz poletne ruske ofenzive v Galiciji in v Bukovini leta 1916. Vojni minister Gučkov je dobil iz Vladivostoka in Arhangelska obvestilo, da so se tudi azijske posadke, sibirski mornarica in mornarica v Ledenem morju pridružile novi vladi. Pridružili so se ji tudi Tatarji in Kirgizi v Aziji. Mednarodnopravno priznanje je došlo začasni ruski vladi od Anglije, Francije, Italije in Zedinjenih držav. V angleški, francoski in italijanski zbornici so ministri govorili priznalne in tople besede ruskim revolucionarjem. Preteklo nedeljo so poslanci Anglije, Italije in Francije uradno obiskali novo rusko vlado. Angleški poslanik Buchanan je pri tej priliki pozdravil novo dobo v Rusiji kot dobo sreče, napredka in časti ter povdarjal, da mora Rusija sedaj bolj kakor kdaj prej obračati svojo pozornost vojski: obenem je izrazil upanje, da se Rusija ne bo zbalala nobene žrtve, da se ojači edinost med zavezniki in se doseže zmaga nad Nemčijo, s čimer bi zmagala načela pravičnosti, prostosti, enakosti in pravice vseh narodov. V istem smislu sta govorila francoski in italijanski poslanik. Miljukov je odgovoril, da je nalo ga začasne vlade, da zbere vse moči v deželi k skupnemu delu za zmago.

Poročila, ki jih navajamo v naslednjem, podajajo kratko sliko o poteku dogodkov.

Car je hotel skleniti posebni mir z Avstrijo?

Kodanjska poročila pravijo, da so dumini poslanci dobili v roke spise, iz katerih je razvidno, da je car nameraval skleniti posebni mir z Avstrijo pod sledečimi pogoji: 1. Lotarinška se mora odstopiti Franciji; Poljska se mora združiti z avtonomno kraljevino Poljsko; 3. Galicija se mora odstopiti Rusiji; 4. vsem avstrijskim Slovanom se mora zagotoviti avtonomija.

Angleški list „Morningpost“ objavlja razkritja o stališču Rusije napram londonski pogodbi, v kateri se je določilo, da nobeden podpisanih ne sme skleniti posebnega miru. Omenjeni list izjavlja sedaj, da je ruska vlada pogodbo sicer podpisala, pričela pa pogoj, da Rusije v slučaju revolucije ta pogodba ne

veže več. List „Morningpost“ trdi sedaj, da je stara Galicinska vlada umetno hotela povzročiti revolucijo, da bi lahko z Avstrijo in Nemčijo sklenila poseben mir.

Kako se je car odpovedal prestolu.

Petrograjski poročevalec londonskega lista „Times“ poroča: Ko se je carju Nikolaju II. na postaji Begeleje svetovalo, naj se ne vrne v Petrograd, je bil toliko previden, da je takoj odpotoval v Pskov. Svojemu spremstvu je rekel: Revolucionarno gibanje bo pokončalo monarhijo! — Car je bil torej že tedaj pripravljen na najhujše. Drugi dan je car sprejel v slaborazsvetljeni sobi odposlanca nove vlade. Bil je zelo bled. Videlo se je, da ga tarejo težke skrbi, a se je kljub temu obvladal in je izjavil napram odposlancu Gučkovu: Povejte mi popolno resnico! — Gučkov je odgovoril: Prišli smo, da naznamo Vašemu Veličanstvu, da so petrograjske čete na naši strani. Brez pomena je, če bi sedaj še več polkov poslali v Petrograd, kajti če pridejo polki na kolodvor, se jih bo obkolilo in zajelo. — Car je odgovoril: Vem, da je tako. Vojaški oddelki so že dobili povelje, da se vrnejo. — Po kratkem presledku je rekel car: Kaj zahtevate od mene? — Gučkov je odgovoril: Vaše Veličanstvo se mora na korist veličnemu knezu Mihaelu odpovedati prestolu! To je volja vlade. — Car je globokoginjen odgovoril, da se ne more ločiti od svojega sina in da je pripravljen, prepustiti prestol svojemu bratu Mihaelu. Nato je še rekel: Imate kos papirja? — Takoj so sestavili oklic na ljudstvo, katerega je car lastnorčno podpisal. Predno je car podpisal, je imenoval kneza Lvova za ministrskega predsednika in velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča za vrhovnega armadnega poveljnika. Potem je klonil glavo za nekaj hipov, vzel pero in brez razburjenja zadnjokrat podpisal: „Car vseh Rusov.“

Kako so carja zaprli.

Reuterjev urad poroča iz Petrograda, da se je car nazadnje mudil v Mohilevu. Štiri vladne komisarije, ki so bili poslani k carju, je sprejel general Aleksejev. Car se je nahajal v carskem dvornem vlakcu, kjer se je poslovila od njega njegova mati. — Približno eno uro je imela komisija opraviti s carjevo odpovedjo. General Kornilov je želel carja spremljati, komisariji pa tega niso dovolili. Velika množica ljudstva je bila molče navzoča, ko se je odpeljal carjev dvorni vlak. Skupina častnikov se je poslovila od carja. V Carskem selu se je poslovil od spremstva in svoje služinčadi ter je mirno zapustil salonski voz. Obleden je bil v uniformo 6. kubanskega kozaškega bataljona in je imel na sebi red sv. Jurija. Obraz mu je bil vpadel. Spremljan od kneza Dolgorukega, je korakal proti čakajočemu avtomobilu.

Iz Petrograda se dne 22. marca preko Stockholma poroča, da je car dospel v Carskoje selo: a predno so ga zaprli, so bili krvavi boji. Car je bil obdan z gardo, ki mu je bila zvesta in se je močno upirala. Ruski stotnik se je moral izgubivši 60 mož, umakniti, nakar je poslala nova vlada proti Carskemu selu eden cel polk s poljsko artilerijo. Predno je pa prišlo do nadaljnega prelivanja krvi, so se podali visoki uradniki angleškega, francoskega in italijanskega poslaništva k carju, da mu naznanijo, da poslaniki prevzamejo jamstvo za njegovo in za varnost njegove obitelji. Nato je car zaukazal, da se garda uda. Svojo sabljo je izročil odposlancu angleškega poslanika. Car prebiva s svojo obitelji v številnih sobanah v Carskemu selu. Povelje nad gradom in stražo ima visok angleški častnik.

Kako so zaprli carico.

Poveljnik petrograjskega okrožja, general Kornilov, je, kot se je 22. marca poročalo iz Petrograda, carici naznanil, da je postala vjetnica. S svojim štabom se je podal v Carskoje selo. Iz kolodvora je telefonično vprašal pri caričinem komorniku grofu pl. Benkendorfu, kedaj bi ga carica mogla sprejeti. O vzroku obiska pri telefonu ni hotel nič povedati. — Grof Benkendorff je nato pozval generala, naj počaka pri telefonu. Čez nekaj minut se je vrnil s poročilom, da ga carica pričakuje v pol uri. Kornilov se je nato s svojim štabom peljal v grad Malo Carskoje selo. Peljali so ga v caričine zasebne prostore, koder je carici prečital sklep začasne vlade ter ji naznanil, da od tega trenutka naprej ni več svobodna. Povedal ji je tudi, da se bo njena prejšnja straža odpustila, grad pa strogo zastražil. Carica je prosila generala, naj ji pusti njeno služabništvo, kar se ji je tudi dovolilo. Nato se je podal general Kornilov v vojašnico, kjer je vse potrebno uredil glede grajske straže.

General Ivanov za carja.

Francosko časopisje poroča iz Petrograda: Le samo general Ivanov je poizkušal, da bi rešil carizem. Posadki v Carskem selu je zapovedal, naj gre nad revolucionarje. Posadka, ki se je že pridružila revoluciji, je imenovala tri odposlance, da se pogajajo z Ivanovom, a ta jih je ukazal zapreti. Posadka mu je nato naznanila, da bodo razstrelili palačo v Carskem selu, kjer biva carica z otroci, če takoj ne izpusti odposlancev. General Ivanov je nato baje pobegnul.

Novi načrti nove vlade.

Ogrskemu listu „Az Est“ se poroča iz Kodanja: V bodoče bo vrhovno vojno poveljstvo tvorila komisija, sestavljena iz vojnega, finančnega in zunanega ministra. Izdelovanje strogo vojaških načrtov bo poverjeno vrhovnemu armadnemu poveljstvu. Glede osebe novega vrhovnega armadnega poveljnika še ni ničesar določenega.

Francija prosi Rusijo za nadaljevanje vojske.

Po poročilih iz Geneve sta iz Francije odpotovala dva socialistična poslanca v Petrograd, da Rusom pojasnita, da bi bil pogin za Francijo, ako bi Rusija sklenila posebej mir. Pariški socialisti obsipujejo ruskega socialističnega ministra Kerenskega z brzojvkami, v katerih ga prosijo, da naj misli na usodo Francije.

Nova vlada in vojni cilji.

Italijanskemu listu „Corriere della Sera“ se preko Lugana poroča iz Petrograda dne 23. marca:

Zunanji minister Miljukov se je izjavil napram časnikarjem, da začasna vlada dosedaj zavezniškim državam ni mogla dati s popolno sigurnostjo zagotovila, jeli bo mogla do zadnjega ostati zvesta obveznostim, katere je Rusija prevzela. Danes pa lahko reče, da je preobrat in upostavitvev demokracije v Rusiji spravila ruski narod bližje demokratičnim narodom zavezniških držav. Rusija, dosedaj mrtva utež, bo odslej živa sila. Edini strah zaveznice je sedaj še zrahljana disciplina ali red v ruski armadi. Toda tudi v tem oziru se more gojiti najboljše upanje. Nemci morda računajo s tem, da je sedaj prišel za nje trenutek za veliko ofenzivo. Nevarnost je velika, toda dolžnost celega ruskega naroda je, se dobro pripraviti, da odbije ofenzivo. Zmagoslavje demokracije misli ni mogoče brez zmage, brez razdelitve Turčije in brez osvoboditve od Avstrije podjarmljenih narodov.

Napram nekemu drugemu poročevalcu se je Miljukov tako-le izrazil: Rusija bo sedaj podvojila svoje napore, da doseže zmago, ki je temeljni pogoj njenega obstoja. Zmaga Nemčije bi bila zmaga nazadnjaštva. Sprememba vlade ni spremenila ruskih želj. Bolj kakor kdaj poprej si želi Rusija Carigrada, ki je potreben za gospodarsko svobodo Rusije. Tudi hoče Rusija osvoboditev zatiranih avstrijskih narodnosti. Tudi narodnosti, katere je tekom vojske razbila Nemčija, kot Belgija, Srbija in Rumunija, bodo vstale večje kot so bile v preteklosti. Mi hočemo trdno organizirano jugoslovansko ter obdati Srbijo z neprekoračljivo zagrado proti nemškemu častihlepu. Nimamo nobenega drugega ideala, kakor osvoboditi žrtve nemškega imperializma (vladoblepnosti). Zmago bomo izvojevali z neomahljivo in trdnjo voljo ruskega naroda.

General Aleksejev vrhovni poveljnik ruskih čet.

Veliki knez Nikolaj Nikolajevič, ki ga je prejšnji car Nikolaj II. pred odstopom imenoval za vrhovnega armadnega poveljnika, je bil odpuščen s svojega mesta kot vrhovni poveljnik. Do imenovanja naslednika ga bo nadomeščal general Aleksejev.

Vse ruske armade za novo vlado.

Nova vlada je po poročilih iz Stockholma popolnoma izmenjala višja poveljniška mesta v armadi generala Dimitrijevega. V Rigi in v Dvinskem so se povodom carjeve odpovedi do prestola vršile parade čet. Sedaj so se že skoroda vse armade izrekle za novo vlado, ker je le-ta pokazala trdno voljo, da bi ustavila dovoz živil za čete, ki bi se ji upirale. Nihilistični, t. j. nobene vlade pripoznavajoči sloji v armadi, zlasti v petrograjskem vojaškem zboru, rovarijo vspešno.

Nova prisega ruskih čet.

Listu „Az Est“ se iz Stockholma poroča: Novo besedilo za prisego ruskih čet se glasi: Zavežem se, da bom pokoren začasni vladi, ki vlada rusko državo, dokler ne bo narodni zbor po volji ljudstva določil končnovaljavne oblike vlade.

Glad v armadi in v mestih.

Iz Stockholma se dne 26. marca poroča: Ruska državna дума je izdala na vse prebivalstvo, in zlasti na kmetsko prebivalstvo, oklic, ki se glasi: V glavnih mestih se je začela lakota. Zaloge, katere začasna vlada natanko pregleda in porazdeljuje, so še samo za nekaj dni. Armada je istotako izpostavljena lakoti. Someščani! Kmetje! Vaša sveta dolžnost je, fiste preskrbeti z živili, ki so Vas osvobodili iz zoprnega jarma, da jih ne bo glad vnovič pogнал v roke zatiralcev.

Poslaniki pozdravljajo novo vlado.

Iz Petrograda se dne 25. marca poroča: Poslaniki Anglije, Francije in Italije so se danes podali v mestno hišo, kjer je zboroval ministrski svet, ter so v imenu svojih vlad pozdravili novo rusko vlado.

Italijansko bojišče.

Na Primorskem se je začelo živahnejše bojno delovanje. Lahki dne 20. t. m. pričeli močno obstreljevati naše postojanke južno od Gorice proti morju. Do sovražnih infanterijskih napadov pa ni prišlo. Pri Kostanjevici so naši dne 24. t. m. napadli laške jarke in prepodili tamošnje posadke. Pri Biljah so naši dne 26. marca vdrlí v sovražne postojanke. Pri prelazu Pleken na Koroškem smo pregnali Lahe iz neke prednje postojanke.

Vspreh pri Biljah.

Oddelki slezijskega pešpolka št. 100 so pri Biljah na Goriškem dne 26. marca vdrlí južno od tega kraja v italijanske postojanke. Vjetli so 9 častnikov in 306 mož, vplenili pa 1 strojno puško in 1 metalca min. Lahom se ni posrečilo, da bi izgubljeno postojanko zopet dobili nazaj.

Pri prelazu Pleken.

Pri prelazu Pleken na Koroškem smo dne 26. t. m. napadli Italijane iz finančne obmejne stražnice. Hišo so naši kmalu nato spustili v zrak.

Italijani proti nadaljevanju vojske.

V mestu Parma na Laškem je hotel vojni hujškač Di Ambris govoriti o potrebi nadaljevanja vojske. Pri tem pa je prišlo do krvavih spopadov. Ljudske množice, med njimi tudi ženske, so rabile revolverje, palice in nože. Vojaštvo je s silo napravilo red. V Milanu so se dne 24. in 25. vprizorile številne prireditve in obhodi proti nadaljevanju vojske. Vojaška oblast je dala zapreti zelo mnogo odličnih oseb, ki so bile udeležene pri agitaciji proti vojski.

Na drugih bojiščih.

Francosko bojišče: V Flandriji ostri boji severovzhodno od mest Bapaume in Perronne, kjer so se Nemci vnovič nekoliko umaknili. Istotako hudi boji ob reki Oise, kjer so angleško-francoske čete tudi napredovale. — Nemško poročilo pravi, da se je zapletel pruski princ Friderik Karel, sorodnik nemškega cesarja Viljema, na francoski fronti med mestoma Arras in Perronne s svojim zrakoplovom v zračni boj z angleškimi letali in se ni več vrnil. Kakor se sedaj poroča, se nahaja ta nemški princ v angleškem vjetništvu ter leži težko ranjen v neki vojaški bolnici tik za fronto. Dobil je strele v trebuh in v roko. Njegovo stanje je nevarno. — Poročila iz Rotterdama pa pravijo, da je princ že umrl.

Rusko bojišče: Boji se vršijo samo na posameznih odsekih. V dolini reke Čobaniš (vzhodno od sedmograškega mesta Čik-Sereda) so se naši dne 23. marca polastili ruskih postojank v širini 2 km in v globini 1½ km. Boji za te postojanke se nadaljujejo. Naši se vspešno bijejo tudi v južnem kotu Bukovine, kjer so istega dne prodrlí do 4. ruske črte. Manjši spopadi se vršijo tudi v Voliniji. Notranji ruski dogodki gotovo tudi močno vplivajo na razpoloženje čet na fronti.

Rumunsko bojišče: Bojišče je zaradi velikega snega in naraslih rek sedaj neporabno za večja bojna podvzeta. Ob Donavi artilerijski ogenj. **Macedonsko bojišče:** Desetdnevna bitka na črti med jezeroma Ohrida in Dojran je bila dne 23. marca končana. Stala je baje Sarraiovo armado okrog 50.000 mož, prinesla ji je pa bore malo vspehov. Dne 27. marca so Francozi hudo, toda zopet brezvspešno napadali severozahodno od Bitolja. Na ostalem delu fronte artilerijski boji in boji zrakoplovcov.

Turška bojišča: V Mezopotamiji juž od mesta Samara ob reki Tigris, 70 km severozahodno od Bagdada, so zavzeli Turki nove utrjene pomaknili pri mestu Kermanšah, ki se sedaj nahaja v ruskih rokah. — Na ostalih turških bojiščih nobenih pomembnih dogodkov.

Tedenske novice.

Naročnikom! Vsi naročniki „Slovenskega Gospodarja“, ki še dolgujejo kaj naročnine ali pa še niso obnovili naročnine zanaprej, imajo danes še zadnjikrat na ovitku moder križ. S 1. aprilom se jim list brezpogojno ustavi.

Papež za Rusine. Sv. Oče je določil, da se bo eden dan, ki še pa ni določen, zbiralo po vseh katoliških cerkvah celega sveta za Rusine ali Ukrajince, ki so vsled svetovne vojske zelo huđo prizadeti.

Novi vojni kurat. P. Engelbert Klasinc, bivši frančiškan v Mariboru, je imenovan za vojnega kurata na bojišču in sicer pri črnovojniškem pešpolku št. 26. vojna pošta št. 220.

Duhovniški zaslužni križec 2. vrste na belordecem traku z meči je dobil vojni kurat 87. pešpolka Anton Peruh.

† **Usmiljeni brat Karel Umek.** Umrl je dne 23. marca usmiljeni brat Karel Umek v St. Vidu ob Glini na Koroškem. Rajni je bil stric č. g. Mihaela Umek, vojnega kurata v Mariboru. Rojen je bil v Pišecah pri Brežicah ob Savi. N. v m. p.!

Umrla je dne 26. t. m. v Mariboru po dopolnjenem 77. letu gospa Celestina Vučnik, vdova po nekdanjem nadučitelju pri Sv. Juriju ob južni žel., Frančišku Vučnik. Blagi ženi časten spomin. Naj v miru počiva!

Iz učiteljske službe. Na trirazrednici pri Sv. Jerneju pri Konjicah (3. plačilni razred) je razpisanih dvojice mest za učiteljice. Prošnje do dne 5. aprila.

Opetovano odlikovanje mladega slovenskega zdravnika. Vojaški asistenčni zdravnik g. dr. Vilko Marin iz Maribora je odlikovan že drugokrat, sedaj s častnim znakom II. razreda Rdečega križa z vojnim okraskom, pristojbine prosto; Signum laudis je bilo lani njegovo prvo odlikovanje.

Odlikovanja. Iz bojišča se nam poroča: Vojaški zaslužni železni križec z vojnim okraskom so dobili od 26. domobranskega pešpolka: četovodja Ant. Lorenčič in Jernej Krajnc, desetinik Konrad Dominikuš, Alojzij Kopše in Janez Kovarnik.

Vpoklic črnovojnikov letnikov 1872—1891 na Ogrskem. Na Ogrskem so črnovojniki letnikov 1872—1891, ki so bili pri zadnjih prebiranjih spoznani za sposobne, vpoklicani za dne 16. aprila 1917 v vojaško službo. Za Avstrijo še do sedaj tak razglas ni bil izdan.

Velikonočni dopusti vojaštva v zaledju. Vojaška uprava je glede velikonočnih vojaških dopustov odredila, da bodo smeli gaziti in moštvo, v kolikor bodo pač dopuščale službene razmere, zapustiti o velikonočnih praznikih svojo postajo ali garnizijo samo za eden dan in samo za bližnjo okolico. Pri bolnih vojakih v bolnišnicah in pri rekonvalescentih se pa bo moralo upoštevati zdravstveno stanje vojakov, ki bodo prosili za velikonočni dopust.

Poštni promet z Rusijo ustavljen. Poštni promet med nepristranskimi državami in Rusijo je popolnoma ustavljen. Svoji vojnih vjetnikov naj si torej ne bodo v skrbeh, če delj časa ne bo nobenih poročil od naših vojnih vjetnikov v ruskem vjetništvu. Svetuje se, da svoji za nekaj časa ne odpošljajo v Rusijo ne denarja, ne poštnih zavojev in tudi ne dopisnic.

Nujni zasebni poštni zavoji. Od dne 1. aprila nadalje se bo tudi pri zasebnih poštnih zavojih na željo odpošiljateljevo glede odpošiljanja in prevažanja postopalo slično, kakor se sedaj postopa z takozvanimi nujnimi ali ekspres-pošiljatkami, in sicer v prometu z Nemčijo, v notranjem prometu, izveržim Dalmacijo, dalmatinske otoke, Ogrsko, Bosno in Hercegovino. Določa se, da dolžina ali višočina takih zasebnih poštnih zavojev ne sme znašati več kakor 60 cm in teža posameznega zasebnega poštnega zavoja ne več kakor 5 kg. Pristojbina, katero mora plačati odpošiljatelj, znaša razven pristojbine za nuno dostavo in razven drugih pristojbin, še posebej 1 K 20 v za vsak zasebni zavoj. Načelnice tozadevna določila se izvejo pri vsakem poštnem uradu.

Poletni čas bo vpehan tudi letos in sicer za čas od ponedeljka dne 16. aprila do ponedeljka dne 17. septembra. Ure bo treba dne 16. aprila ob 2. zjutraj pomakniti za eno uro naprej dne 17. septembra ob 3. zjutraj pa jih bo pomakniti za eno uro nazaj. To je določeno dogovorno z Nemčijo, menda ker je ob teh urah najmanj prometa na železnicah in se torej ta odredb najlažj uresniči.

Nov vlak na koroški železniški progi. Od dne 26. marca nadalje vozi med Mariborom in Koroško nov vlak, ki zapusti Maribor ob 10. uri 15 minut dopoldne, v Maribor pa privozi ob 6. uri 10 minut na večer.

Potres z navpičnim sunkom, tako nam piše prijatelj, dokaj močnim, se je čutil v Dravski dolini v soboto zvečer, dne 24. sušca 1917 — vzbudil me je, prižgal sem luč, ura je kazala 10.25.

„Ob Soči.“ Alojzij Res. 2. izdaja (Trst, 1917. Založila knjigarna J. Štoka, 36 osm. strani. Cena 60 vin.). Mala knjižica roma v drugič med naše ljudstvo, pomnožena in obogatena z novo črtico „K Adrijii.“ Pisatelj je podal v fini obliki občutij in vtisov utrinke slovenskega trpljenja, ki ga je rodila ta vojna na našem jugu ob Soči. Toda ne le moralni v speh, tudi gmojni je povsem razveseliv; čiste dohodke prve izdaje v znesku 250 K, katerim je priložil založnik iz lastnega še 50 K, je prejela „Posredovalnica za goriske begunce v Ljubljani.“ Priporočamo! Knjiga se naroča pri J. Štoka v Trstu.

Gospodarske novice.

Rekviriranje živine meseca aprila. Kakor se nam z merodajnega mesta poroča, zahteva vojaška uprava in urad za prehrano za mesec april izredno veliko število glavne živine. Stajerska mora dati nad

25.000 glav živine (meseca marca je bilo samo 10000 glav), od tega pride na mariborski okraj nad 1700 glav. Merodajni krogi, med temi posebno naši poslanci, so se trudili, da bi vlado prepričali, da je nemogoče tako veliko število živine oddati ravno v času, ko so na vrsti najnujnejša dela na polju. A vse prošnje niso nič pomagale. Vojaštvo in dunajski prehranjevalni urad je iz svojih razlogov vstrajal pri svoji zahtevi in tako ostane pri tem, da se bo meseca aprila pobralo pri nas večinoma vse vole in mnogo druge živine. Sporočilo se je nam, da bodo vse prošnje, naj se pustí nujno potrebno vprežno živino za delo na polju, zaman. Samo nekaj je mogoče. Po občinah se naj posestniki sami zmenijo med seboj, kdo lažje odda živino. Za vsako občino je določeno, koliko glav mora nakupovalec spraviti skupaj. Župan naj povabi vse posestnike živine skupaj, naj jim pojasni, kako je s celo zadevo, in tako se naj posestniki sami domenijo, kje je skrajno nujno potrebno, da se pustí vole ali drugo živino. Najbolje je, da bi se recimo za 5—6 hiš pustilo vsaj ene vole, s katerimi bi se potem opravila najpotrebnejša poljska dela v sosesčini. Vsak, kateremu se bodo voli pustili, se bo moral zavezati, da bo z voli opravil oranje in druga dela pri svojih sosedih. Najbolj torej kaže, da si posestniki in lastniki živine sami določijo, predno še pride nakupovalec, katera živina se bo oddala in katero se mora pustiti za obdelovanje polja. Tudi to se nam je sporočilo, da bodo imeli nakupovalci razpolago, ako bi se kdo branil oddati živino, oboroženo silo. O tem obveščamo svoje bralce, hoteč jih obvarovati škode in nesreče. Ker se je bati, da bi se vsled pomanjkanja živine obdelovanje polja silno zakasnilo in ponekod menda celo izostalo, je primeren nasvet, da se naj delo po občinah podrobno razdeli. Naj se za okoliš, kjer ostanejo voli, napravi delovni načrt: danes se bo oralo pri tem, jutri pri onem sosedu, pri čemer bo pa seveda tudi vpoštevati vreme. Vprežni voli se naj dobro krmijo, da bo mogoče vse njih moči zadostno izrabiti. Kdor ima krave, bike ali močnejše telice, naj jih takoj začne vaditi z jarmom, da si bo mogel vsaj za silo kakšno reč kam zapeljati. Občine naj takoj prosijo pri okrajnem glavarstvu za vojaške konje. Žetvene komisije, ki se bodo te dni nanovo organizirale po okrajih in občinah, naj vojaške konje primerno in pravično razdelijo po občini. Porabi se torej naj vsako primerno sredstvo, ki pomaga v sili. — Dodatno se nam še poroča, da je prepoved klanja mlade živine preklicana in bodo torej nakupovalci lahko prevzemali tudi mlajšo živino.

Kako je s prosom? Svoj čas se je poročalo, da se lahko da proso prosto v stope in da za phanje prosa ni treba mlinskih kart. Mi smo to poročilo dobili iz Gradeca in sicer od popolnoma zanesljive strani. Po raznih okrajih pa so bili nato ljudje kaznovani, ker so oblasti našle proso v mlinih brez mlinskih kart. Mi smo v tej zadevi zopet povprašali in izvedli, da so oblastva dobila pozneje naknadno naročilo od vlade, da je treba tudi za proso mlinskih kart, a da se proso ne vsteje v množino živil, za katere veljajo krušne karte. Odslej velja torej pravilo, da se morajo tudi za proso dobiti mlinske karte.

Oddaja masti. Namestnija je odredila, da se mora odslej oddati mast tudi od svinj, ki so bile zaklane po 31. oktobru 1916. Oddati se mora: od svinje, ki je bila težka do 60 kg, 2 kg surovega špeha, za težo od 60 do 100 kg 3¼ kg špeha, od 100 do 150 kg 6 kg, od 150 kg naprej pa 10 kg. Če se odda namesto špeha spuščena mast ali zaseka, se računa za 6 kg surovega špeha 5 kg masti ali zaseke, ali za 1 kg surovega špeha 5 šestink masti. Število v času od 31. oktobra 1916 do sedaj zaklanih svinj se mora tekom 10 dni pri županu naznaniti. Oddana mast se mora vračunati. — Kakor izvemo, drugega rekviriranja masti ne bo.

Oddaja surovega masla. Vlada je odredila oddajo surovega masla in sicer je predpisana vsakemu okrajnemu glavarstvu količina masla, ki se mora v gotovem roku oddati. Tako mora n. pr. celo mariborsko glavarstvo oddati na dan 450 kg surovega masla. Za to količino bi se porabilo najmanj 11.000 do 12.000 litrov mleka. Vodja prehranjevalnega urada mariborskega glavarstva je poročal namestniji, da mariborsko glavarstvo ne more poslati nič surovega masla, ker bi se morala sicer vsa preskrba z mlekom ustaviti. Kako bodo nastopili drugi okraj, nam ni znano.

Preskrba s sladkorjem. Prehranjevalni urad mariborskega okrajnega glavarstva je poslal te dni šolskim vodstvom sladkorne karte za april in sladkor za marec (ostanek) in april. Trgovci smejo na stare karte in odrezke od kart za mesec marec dati sladkor tudi v aprilu. Vsak trgovec je dobil toliko sladkorja, da mora vsak za vse karte za ves čas do dne 1. maja dobiti dovolj sladkorja. Osebe, ki delijo karte, bodo vsakemu pojasnile, pri katerem trgovcu dobi sladkor. Ako bi kak trgovec ne hotel dati vsega sladkorja, kar gre posamezniku, ali ne bi hotel dati sladkorja na marčeve odrezke, naj se ga takoj naznani okrajnemu glavarstvu.

Ce kdo zamolči sladkor. Na Dunaju je imela delavka Anastazija Jirmig doma skritega precej sladkorja, a je kljub temu jemala sladkorne karte. Sodišče jo je obsodilo na tri dni zapore. Kasacijsko sodišče pa je obsodbo razveljavilo, ker sodnija nima v taki zadevi nič opraviti in je za kaznovanje merodajna edino politična oblast.

Nova določila glede draženja. S 15. aprilom stopi v veljavo nova cesarska naredba glede draženja. Po tej naredbi se bo proti dražilec vsakovrstnega blaga, posebno pa živil, strožje postopalo kot dosedaj. Blago, katero se draži, se bo lahko zaseglo in odzelo. Nadalje se bo smelo zaseči po tej naredbi tudi zaloge v zasebnem gospodinjstvu, če ima namreč kdo v svojem gospodinjstvu nakopičenega več blaga, posebno živil, kot ga sam za se in za svojo družino neobhodno potrebuje. Za prodajo reči, potrebnih za vsakdanjo porabo, bo odslej potrebno dovoljenje politične okrajne oblasti. Kazni za prekorajenje najvišjih cen bodo enakomernejše urejene in deloma večje kot sedaj. Odmerjale jih bodo politične oblasti in sicer zaporno kazni od enega tedna do 6 mesecev in denarno globo do 10.000 K. Pri vsaki okrajni sodnji bo osnovana komisija, ki bo presojala, ali v kakem posameznem slučaju gre za draženje ali ne. V te komisije, ki bodo šteje 12 članov, bodo imenovani tudi 3 kmetijski zastopniki, 3 zastopniki trgovine in obrti in 6 iz krogov zavzvajajočega občinstva.

Nova določila o zemljiškem in osebnem davku. Izšla je nova vladna naredba, ki vsebuje nekatere spremembe določil o zemljiškem in osebnem davku. V bodoče se bo odpisoval zemljiški davek samo v izrednih slučajih, če je oškodovano celo gospodarstvo, pa ne o priliki navadnih vremenskih nezgod. Davčni odpis ne bo obremenjeval, kakor dosedaj, državnega zaklada, temveč se bo kril iz posebnega zaklada, v katerega bodo plačevali doneske posestniki zemljišč. Ti doneski bodo znašali 2% čistega katastralnega donosa. Kar se tiče osebnih davkov, bodo že prve davčno-oblastne stopnje imele pravico v pogledu v trgovske in druge gospodarske knjige. Tudi glede kazni za davčne prestopke so upeljane občutne spremembe. Dosedaj so bile namreč določene samo denarne globe, v bodoče bodo pa osebe, ki so utajile, zatajile ali prikrajšale kak davek, kot osebni davek, najemnino itd. tudi kaznovane s kaznijo zapora, in sicer pri znesku nad 600 K do 3 mesece, in pri znesku nad 5000 K do enega leta ječe. Nova kazenska določila veljajo za prestopke, storjene po razglasitvi te naredbe.

Cene sa lesa. Dunajska zveza avstrijskih lesnih trgovcev plačuje do preklica kubični meter hlodov (borov, jelov, smrekov les) po 50—65 K, hlode (hrastov, bukov les) 100—120 K, debele deske (hrastov, bukov les) 200—250 K, za ostale vrste lesa so ostale lesne cene nespremenjene, ker sploh ni bilo nobenega blaga na ponudbo. Popraševanje po mehkih deskah je izvanredno živahno.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatcu je bilo tu v pretekli dobi popraševanje po tujem hmelju zelo malenkostno. Cene so vnovič nekoliko padle in so se gibale med 90 in 115 K za 50 kg. Vsled pomanjkanja ječmena nameravajo avstrijski pivovarji variti pivo, ki bo vsebovalo samo 7—8 stopinj alkohola.

Bakrena galica. Na merodajnem mestu smo izvedeli, da se bo to leto skoro gotovo dobilo toliko galice, kolikor so jo vinogradniki naročili.

Vprašanja in odgovori.

Radi rekviriranja živine. (Sv. Lenart n. Laškim.) Pred par meseci sem bil osebno pri okrajnem glavarstvu in sem vprašal, ali mora imeti kako dovoljenje, kdor hoče plemensko živino prodati v tujo občino. Komisar mi je rekel, da ne. Sedaj pa so bili pri nas kaznovani trije posestniki, vsak na 5 K globe, ker so prodali plemenske krave v tujo občino. Zakaj tolmači okrajno glavarstvo postavijo sedaj tako, sedaj zopet drugače? Kam se naj obrnejo omenjeni posestniki, ako se jim je godila krivica? — **Odgovor:** Posestniki so najbrž prodali krave brez potrebnih listov in so bili radi tega kaznovani, ali pa so prodali krave izven okraja. Plemena živina se sme prodajati ali nakupovati za lastno potrebo v občini ali v sosednji občini prosto. Ako pa hočete gnati plemeno živino v drug okraj, morate imeti dovoljenje okrajnega glavarstva. Če se je prodaja zgodila med dvema sosednjima občinama enega okraja, naj se dotični proti kazni takoj pritožijo na okrajno glavarstvo in če tam nič ne pomaga, naravnost na cesarsko namestništvo. — **Vprašanje:** Nakupovalec je cenil krave po 2 K 10 v 1 kg. Ko smo jih gnali, so nam pa plačali samo po 1 K 80 v. Nakupovalec je že itak obljubil najnižjo ceno za krave. Ali imamo pravico. Se kam pritožiti? Ali imajo mesarji pravico cene sami zmanjšati? — **Odgovor:** Do 1. aprila je najnižja cena za krave III. vrste 2 K 10 v. Pritožite se torej takoj na deželno živinonakupovalno komisijo v Gradcu, še bolje pa je, ako pritožbo pošljete deželnemu odborniku dr. Verstovšeku v Gradec (deželna hiša). Mesarji nimajo pravice znižati cene. Cene določijo živinoprevzemna komisija.

Radi zaprtja mlinov za olje. (Iz šentlenartkega okraja.) Pred kakimi 6 tedni, ravno ko sem nameraval začeti delati olje, so prišli orožniki ter mi na povelje okrajnega glavarstva v Mariboru zaprli mlino. Obrnil sem se dvakrat na glavarstvo in pred 14 dnevi tudi na cesarsko namestništvo v Gradcu, a doslej še nisem dobil nobenega odgovora; še pripominjam, da v vseh sosednjih glavarstvih mlinarji smejo delati olje. Ker se olje navadno v tem času, v katerem ljudje najmanj zamudijo, dela in ljudje že

Nainovejša poročila.

Iz uradnih poročil.

Na italijanskem bojišču smo v boju južno od Bilj vjeli 15 častnikov in 500 mož. Na tem ozemlju je artilerijski ogenj in ogenj metačev min zelo živahen. — Južno od doline Uz smo zavzeli rusko višinsko postojanko v širokosti 3 km. — V bifki ob Sommi dne 26. marca je obležalo na bojišču 1000 mrtvih Angležev. — Na macedonskem bojišču se razvijajo novi huđi boji.

Ruski veliki knezi za novo vlado.

Ruski veliki knezi, njim na čelu Nikolaj Nikolajevič, so poslali začasni ruski vladi brzojavko, v kateri se popolnoma pridružujejo nazorom, ki jih je obrazložil veliki knez Mihael Aleksandrovič v svojem pismu, v katerem se je odpovedal prestolu. Ob enem so objavili svoj sklep, da bodo začasno vlado podpirali na vsak način. Glede na posestva velikih knezov in princev pritrjujejo mnenju, izraženemu v omenjenem pismu, da so državna lastnina.

Nova ruska vlada in papež.

Iz Lugana se poroča dne 27. marca: Ruski poslanik pri sv. Stolicy je uradno naznanil papežu iz prejembo v ruski vladi. Papež je nato odgovoril: Vzajemno obvestilo na znanje in želim, da bi sprememba bila Rusiji v prid.

Ustavodajna skupščina.

Iz Petrograda se dne 26. marca poroča, da bo ruska ustavodajna skupščina, katera bo določila obliko bodoče ruske vlade, sklicana za konec meseca aprila v Moskvo.

Ves promet na italijanskih železnicah ustavljen.

Poročilih italijanskih listov je italijanska vlada ustavila ves promet na vseh italijanskih železnicah.

Novi vpoklici v Franciji.

Iz Pariza se dne 27. marca poroča: Zbornica je sklenila na zahtevo vojnega ministra, da vpokliče med 12. in 15. aprilom pod orožje naborni letnik 1918.

Veliki delavski upori v južni Angliji.

V angleški zbornici je naznanil minister Bonar Law, da postajajo delavski nemiri v južnoangleških tovarnah za stroje od dne do dne nevarnejši in da delavci stavkajo.

Amerika za takojšnjo napoved vojske

Iz Londona se poroča, da je v Združenih državah Severne Amerike navdušenje za vojsko od dne do dne večje. Ni nobenega dvoma, da se bo Severna Amerika dejanski udeležila vojske. Wilson hoče uporabiti vsa sredstva, da pomaga četverosporazumu. Skorogotovo se bo Amerika pridružila z vso silo na kopnem in na morju četverosporazumu in bo tudi podpisala pogodbo, da ne bo sklenila nobenega posebej miru.

Nemški poslanik odpotuje iz Kitajskega.

Kakor poroča Reuterjev urad, je nemški poslanik na Kitajskem z osebjem poslaništvu odpotoval v Šangaj. Odtod se bo na nizozemskem parniku „Rembrandt“ odpeljal v severnoameriško mesto San Francisco, odkoder bo skozi Zedinjene države najbrže potoval na Nizozemsko.

težko čakajo in ker se bučino in solnčeno seme, če dalje časa leži, gotovo pokvari, bi imeli ljudje prav veliko škode, ako bi se smelo skoro olje delati. Kam se še naj obrnem? — **Odgovor:** Glavarstvo in namestništva sta se že obrnila z nujnimi vlogami in tudi pritožljivo, naj ministrstvo kmetijske mlinske olje zopet oprosti zapore. Kakor izvemo na merodajnem mestu, se iz Dunaja še ni odgovorilo na opetovane vloge in prošnje. Najbrž niso dovolj poučeni o položaju na kmetih in ne vedo, da se bo vsled zapore mnogo semena, ki leži v mlinih, pokvarilo, mlinarji in kmetjsko ljudstvo pa imajo veliko škodo. Obrnite se še enkrat ekspresno na cesarsko namestništvo. Oljni mlini so zaprti po celi Avstriji. Prosti so le mlini, ki delajo olje za centralo na Dunaju.

Radi razdelitve moke. (S Pake pri Velenju.) Prosimo Vas, svetujte nam, kam se naj pritožimo radi razdelitve živil ubogim ljudem. Moka se pri nas tako razdeli, da dobimo sedaj težki delavci-gozdarji samo 35 dkg moke na sedem dni. S sladkorjem, ki smo ga dobili dne 29. prosinca (½ kg na osebo) smo morali biti za pet tednov zadovoljni. Moj sosed, ki spada pod drugo občino, ga je med tem časom že dvakrat toliko dobil. Samo pri nas je ta borba. — **Odgovor:** Radi moke in drugih živil gre povsod slaba. V Vašem slučaju pa bo najbolje, ako se obrnete na okrajno glavarstvo in vprašate, ali je glavarstvo res poslalo v Vašo občino tako malo moke, da pride na težkega delavca, ki nima doma nič lastnih zalog, samo 35 dkg na sedem dni. To je skoraj neverjetno. Zahtevajte od glavarstva, da Vam da le vsaj toliko moke, kolikor Vam sedaj gre po kartah. Na vsako karto morate dobiti vsaj 2 kg moke.

Radi razdelitve sladkorja. (Iz konjiškega okraja.) Imam malo trgovino že 18 let. Pri razdelitvi sladkorja in petroleja sem padel skoz, čeravno mi je okrajni glavar obljubil. Kaj mi je storiti, da dobim sladkorja in petroleja vsaj za pol občine? — **Odgovor:** Obrnite se na c. kr. namestnika grofa Claryja. Pišete lahko tudi v slovenskem jeziku.

Radi čevljarja. (Iz Slovenskih gor.) Pri nas imamo čevljarja, ki je oproščen vojaščine radi siva nja čevljev za prebivalstvo. Čevljar pa siva samo le pri premožnih, za siromake pa se ne zmeni. — **Odgovor:** Opozorite ga, da je zanj tako postopanje zelo nelepo in tudi nevarno. Če bi namreč vojaška oblast o tem izvedla, bi se moral opravičiti ter bi tudi bil v nevarnosti, da ga vpokličejo.

Kako se piše vjetnikom? Imam brata, ki je že od meseca avgusta 1916 vjet v Italiji, pa mu ne morem pisati. Vse karte in pisma, ki mu jih pišem, mi pošlje naša vojna pošta nazaj z opombo „nedopustno.“ Kaj je temu vzrok? — **Odgovor:** Vojaška oblast je odredila, da se iz bojišča vjetnikom ne sme prav nič pisati. Pišite domačim, naj pišejo v Vašem imenu.

Radi tatov. (Iz ptujskega okraja.) V našem kraju imamo izredno zvitega tatarja, ki vse krađe, kar mu pride pod roko. V jeseni je kradel tikve, čebulo, česenj, fižol, sedaj pa meso itd. Zandarji ga nikamor ne spravijo. Kaj nam je storiti? — **Odgovor:** Ako dolgoprstežu ne morete dokazati tatvine, mu ne morete do živga. Imeti morate dobre dokaze v rokah in zanesljive priče. Če imate to, ga naznajte sodniji.

Radi podpore. Moja žena je dobivala poprej 105 K podpore na mesec, sedaj so ji znižali podporo na 36 K. Prerediti mora s tem 4 otroke in samo sebe. Napravili smo že prošnjo na okrajno glavarstvo, da bi se podpora zopet zvišala, a ni nobenega odgovora. — **Odgovor:** Obrnite se na deželni pomožni urad za družine vpoklicanih pri cesarski namestniji. Pojasnite natanko celo zadevo in položaj svoje družine. Oddajte pismo priporočeno na pošto.

Radi sladkornih kart. (Senik pri Sv. Tomažu blizu Ormoža.) Za našo občino se delijo karte v 2 uri oddaljenem kraju. Zakaj si moramo hoditi v tretjo občino po karte? Čemu pa imamo župana? To pa še ni dovolj, da si moramo iti dve uri daleč po karte, še sitnosti se pri tem izstesejo. Po drugih občinah dobi karte sosed za sosed, prijatelj za prijatelja. Zakaj bi morali ravno mi vsak sam priti, ko imamo tako daleč in nam časa silno primanjkuje? In kako hočejo uboge žene iti same, ko imajo doma same male otroke? Po sladkor moramo ravno tako daleč hoditi. Čemu pa imamo štacuno v občini? Zakaj nam ptujsko okrajno glavarstvo ne pošlje sladkorja v našo domačo štacuno? — **Odgovor:** Občina naj napravi vlogo na okrajno glavarstvo in naj zahteva, da karte razdeljuje župan ali kak domač občinski odbornik. Enako je treba storiti glede sladkorja. Ako ga dobijo drugi trgovci, ga mora dobiti tudi Vaš. Le odločno zahtevajte! Če pa bi Vaše vloge nič ne izdale, pa se lahko obrnete naravnost na namestnika, grofa Claryja.

Dopisi.

Maribor. Prijavne pole za dobavo cenega mesa morajo lastniki hiš ali njih namestniki redno izpolnjene oddati do dne 29. marca ob 4. uri popoldne v pisarni za izdajo krušnih kart. Po listike za kupovanje cenene mesa pa morajo priti v nedeljo, dne 1. aprila, med 9. in 12. uro predpoldne. Pri- nesti morajo s seboj hišni seznam. Listiki za ceneno meso se morajo proti potrdilu takoj dostaviti strankam v hiši.

St. Ilj v Slov. gor. V Mariboru je dne 26. t. m. po kratki bolezni, spreviden s sv. zakramenti, umrl 74letni Matija Kren, oče č. g. vojnega kurata Franca Kren. Truplo so prepeljali v St. Ilj, kjer je bilo v sredo, dne 28. marca, položeno k večnemu počitku. Ganljivo je bilo, ko so v grob položili tudi telesne ostanke njegove pred 12 leti umrle žene Ane, ki je počivala na starem pokopališču. Tako počivata sedaj oba v skupnem grobu. Sin rajnega, vojni kurat Franc Kren, se nahaja na rumunskem bojišču Matija, gospodar na domačiji, je vjet na Ruskem. Svečla blagemu očetu nebeška luč!

Dravska dolina. Snega je vrglo v soboto, dne 24. t. m. celo ob Dravi blizu 1 meter novega, koliko ga mora biti višje, kjer je našel še prejšnjega!

Koledar za slovenske vojake za leto 1917 je nedavno izšel v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Ta koledar se je lansko leto našemu vojaštvu in civilnim osebam silno prikupil. Tudi po koledarju za leto 1917 že vojaštvo več mesecev močno popraša. Njegova vsebina je: a) Organizacija naše vojske (tudi mornarice). b) Državne podpore za družine mobiliziranih z novimi odloki. c) Kaj dobijo vdove in sirote padlih vojakov. d) Podpore zaostalim padlim in pogrešanim vojakov. e) Preskrba invalidov in njihovih družin. f) Vojno zavarovanje. g) Odlikovanja za moštvo. Povsod se je oziralo na najnovejšo odloke, Pridejanih je tudi več vzorcev, kako se delajo razne vloge na oblastva. Posebno pa se bo prikupil našim vojakom „Duhovni spremljevalec in molitvenik“, ki obsega krasne, vojakom nad vse potrebne nauke in molitve. Ob koncu ima tudi nove poštne določbe. Za razne zapiske je pridejanega 48 listov praznega papirja in svinčnik. Koledar je močno v plačno vezan, in stane s poštino vred K 1.10; po trgovinah se pa prodaja komad po 1 K. Naroča se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Bogomila, molitvenik za dekleta, je popolnoma razprodan in se naj ne naroča več, ker ga ne moremo nikomur več poslati. Tiskarna sv. Cirila.

Listnica uredništva

Vojakom na fronti in v zaledju: Te dni smo dobili iz bojišč in zaledja mnogo pozdravov za Veliko noč. Zal, da pri najboljši volji teh pozdravov ne moremo spraviti v list, ker bi s tem, če bi priobčili samo imena vojakov, ki nam pošiljajo pozdrave, napolnili najmanj celo tokratno številko „Slov. Gospodarja“. Za vse pozdrave se zahvaljujemo in vračamo vsem vrlim slovenskim junakom prav iskreno velikonočne pozdrave, z željo, da bi vsi drugo leto obhajali Veliko noč že v lepem in blaženem miru doma pri svojih dragih. — **Cermleška:** Ponočne straže so se v naših krajih opustile ker je pre malo moških in tudi niso bile potrebne. Ako pa katera občina hoče imeti stražo, jo mora izvrševati pri vseh občanih enako. Imate pravico, to zahtevati. — **Sevnica:** Vaš dopis je prehud in preveč osojlen. Bi ga slana vzela. Sicer pa itak romna — ker se niste podpisali — v koš. — **Teharje pri Celju:** Zakaj se niste podpisali. Dopisi brez podpisa ne zagledajo več z lepa belega dne. — **Vitanje:** Zalibog je res. Opozorjamo Vas na notico „Rekviriranje živine“ meseca aprila. — **Škale:** Nismo m gli izvedeti, kake so najvišje cene za mleko v vašem kraju. Vprašajte na okrajnem glavarstvu.

Loterijske številke.

Trst, dne 21. marca 1917. 12 29 50 33 58
Dunaj, dne 21. marca 1917. 20 42 33 58 10

Mala naznanila.

STANOVANJE
v Mariboru soba in kuhinja, se takoj vzme v najem za 3 osebe in sicer v kaki mirni hiši. Ponudbe pod „Stalna stranka na upravnštvo Slov. Gosp.“ 270

V okolici Slov. Gradca
iščem malo posestvo v izmeri 2 do 10 oralov ali malo večje. Ne predaleč od ceste in ne preveč oddaljeno od mesta. Teodor Zdarsky, Tegethof-ova ul. 57, Maribor. 27

LANENO SEME
za spomladansko setev od poljedeljskega ministarstva dostavljeno se kupi v trgovini **R. STERMECKI, CELJE.** Pošlje se tudi po povzetju mora biti pa naročilo od občine potrjeno, da se rabi za setev. 278

Zabojčki
za vojno-poštne pošiljave se dobijo pri Ferd. Kaufmannu, špecer. trgovina, Maribor, Glavnitrg. 268

Viničar
s kolikor mogoče mnogimi delavskimi silami se nujno išče. Poleg lepe plače in dneve mnogo njiv in zelenjadni vrt. Dobi tudi mleko od 3 krav. Rihard Ogriseg, Maribor, Langergasse. 267

Majer
2 starejša človeka se sprejmeta za vinogradno delo in nadzorstvo; večja dela se opravi o z dinarji. Mesečna plača. **FRANC GERT,** medicinar v Mariboru. 269

Dobičkonosno posestvo s hišo, v najbližji mariborski okolici z lepim sadnim in zelenjavnim vrtom se prodaja. Vpraša se pri Franc Selimšek, Maribor, Lutherg. 8. 270

Išče
se začasno samski organist in cerkvenik, ki se ne vstraši nobene dela na polju in vinogradu. Stanovanje, hrana in zamračeni letnih 1200 kron. Naslov pri upravnštvo Sv. v. G. podarja. 273

Vinogradno posestvo
v Grušovi pri Mariboru, obstoječe iz okrog 1 1/2 orala vinograda, 6 1/2 orala zemljišča za vinograd; 1 orala njive, vrt, sadno drevje, velika kat, preša, hlevi in 3 stanovanja za viničarje. Cena 18.000 K. Naslov v upravnštvo „Slov. Gospodarja“ pod „Vinogradno posestvo št. 271.“

Rafija
in vseh vrst **SEMENA** se dobijo pri trgovcu Ivanu Sirk, Maribor, Glavni trg. 260

Jurij Interšnik
sobni stikar in pleskar v **MARIBORU**
se priporoča slavnemu občinstvu, da mi poveri vsa dela moje stroke. Izvršujem jih v vseh slogih, slikam sobe, trgovine, dvorane, fasade itd. po nizki ceni. 263

Malo posestvo na prodaj; 2 sobi, kuhinja, svinjski hlevi, lep vrt in njiva. Se po ceni prodaja. Osem tisoč K. Frauštadnerstr. šte. 64, Pobrežje pri Mariboru. 261

Kdo kaj ve?
Znanec in prijatelj prosimo, da bi nam naznanili, ako jim je kaj znano, kje se naša Anton Majcen, ki je služil v Galiciji pri c. in kr. pešp. št. 40, 9 poljska stotnija, 4. voj. vojna pošta št. 56. Pogreša se že od 2. junija 1916. Za odgovor prosil Anton Majcen v Braunšveigu, p. Rače, Štajersko. 262

Kupiti želim manjšo posestvo s hišo in gospodarskim poslopijem v lepi leži, blizu mesta ali trga, ali v večjem kraju in ne daleč od železnice, za gotovo plačilo. Ponudbe na naslov: Ivan Petan, Rogacka Slatina. 272

Domače mlino (železno žrnje), s katerimi lahko vsak otrok vsako vrsto žita melje, preskrbi Janez Dajčman, posestnik v Selnici ob Muri, p. St. Ij v Slov. gor. 109

Učenec se takoj sprejme. Prednost ima tak, ki se je že nekoliko učil čevljarstva. Štefan Strašek, čevljarska delavnica Celje, Kovačeva ulica št. 8 88

Kapin kostanjev les v vsaki množini in plačam po najboljši ceni. Jes. Zajček, trgovec v St. Jercaju pri Ledah. Štaj.

Dva čevljarska pomočnika se takoj sprejmeta za lepe in priprave dele. Stalni zaslužek. Sprejme se tudi čevljarski pomočnik-invalid. Štefan Strašek, Celje, Štamiedgasse. 3. 163

Dobri čevlji po cen.

Posiljam vsepovsod proti povzetju sledeče obnavo in sicer tako dolgo, dokler bo kaj zalogo po najnižjih fabriških cenah: Otroške čevlje s klobučevino in podplati iz linolesa št. 19 do 28 4 K. Otroški čevlji, prima kakovosti s modrimi prokovanostimi podplati št. 21—26 3 K. Dobri čevlji za ženske iz slobučevine s debelimi skoni za štirimi klobučevinastimi podplati št. 37—42 11 K. (Drože čevljev). Močni moški usnjati čevlji s približnimi lesenimi podplati št. 42—46 21 K. Naslov Rudolf Werdtsheim tovarniška zaloge čevljev, Gradec, Snorgasse 11. 78

Automatična mišnica

za podgane 5 K 80 v., za miši 4 K. V eni noči se na lovi po 40 miši. Nobeno vreme ne vpliva in se same uredijo. Lovilnica za kuhinjske žuželke „Rapid“ polovi na tisoče žuželk v eni noči, K 370. Povsod najbolj uspehi. Mnogo pohvalnih pisem. Se pošilja proti povzetju. Poština 80 v. Razpošiljalnica Tintner, Dunaj III/72, Neuburggasse št. 26. (1 Laszlo).

Kupim domačo slivovko... čebelni vosek... vinski kamen...

vsako množino po najvišji ceni. Ponudbe naj se pošljejo: Iv. Serec, trg., Maribor, Tegethof-ova ul. 57. 91

Gostilna v Mariboru

na lepem prostoru v sredi mesta se takoj prodaja. Lep vrt, gospodarstva poslopja s hlevom. Cena 48.000 kron. Pismene ponudbe na upravnštvo pod „Gostilna v Mariboru“ št. 157.

Kovači pozor!

V Hotinji vasi p. Slivnica pri Mariboru se sprejme kovač, tudi invalid. Nekaj orodja se dobi v vasi. Mesto stalno s dobrim zalužkom. Blizu železniška postaja. Najboljša zveza z Mariborom. Oglasi se je pri občinskem uradu v Hotinji vasi, p. Slivnica. 101

Sprejme se deklica brez staršev, starost 5 do 11 let, eventualno za svojo. Dopisi na Upravnštvo lista pod naslovom „Sirota št. 285“.

Upravnik

zmožen slovenskega in nemškega jezika, ki je dovršil vinarstvo šolo in je izobren vinogradnik-neakademik Biti mora Slovenec z večletnimi odličnimi spričevali, zelo pošten, neoženjen ali oženjen brez otrok. Ponudbe se naj pošiljajo na naslov: Gutmann Maria Trošt pri Gradcu. Blumelhof. (11 Kienr.)

Nobenega zobobola več

Nobenih nečl brez spanja. Sredstvo „Fides“ smazanje bol pri vseh zobobolih, kakor tudi pri najhujši trdovratnem, revmatičnem zobobolu, kjer so že vsa druga sredstva bila zaman. Ako ni uspeha, se pošlje bespar nazaj. Cena B 1.50, 3 škatlice K 4.— Nobenega kamna na zobovih več! Srečno zobovje se doseže s sredstvom „Xiriso“ vode za zobe. Takojšni uspeh. Cena 2 K; 3 steklenice K 5. Kemesy, Košice (Kraebau), I. Postfach 12/Z 90, Ogrsko. 2 H. Sch.

Cvetje iz vrtov sv. Frančiška
(glasilo III. reda) izhaja v Kamniku na Kranjskem in stane za celo leto 2 K.

„Usnjehran“

je najboljše postavno zavarovano sredstvo za ohranitev dragih podplatov. Sredstvo je preiskušeno, utrdi podplate, podvoji njihovo trpežnost ter učinkuje izborno proti vremen-skemu uplivu. Zatorej velik prihranek. Za dva para podplatov zadostuje ena steklenica. Prosto poštine pošilja dve steklenici za 4 K. (Denar naprej). R. Starovašnik, Konjice, Štajersko. Trgovci in preprodajalci dobe pust.

„Panorama-International“

Maribor, Grajski trg šte. 3, sraven gostilna „k črnemu orlu“ se priporoča za obilen obisk. Odprt cel dan. Vstopnina 30 v., otroci 20 v. Predstava traja 25 minut. Vojni dogodki iz vsak bojišč pokrajine vseh dežel celega sveta v naravni velikosti, slikovite in resnične. Za malo denarja in malo izgubo časa se vidi mnogo zanimivo in celega sveta. Kdor si enkrat ogleda „Panorama“, pride sopro, ker so vedno nove predstave.

Čevlji z lesenimi podplati,

najboljše kakovosti, okovani, znotraj obloženi s kozuhovino.

Št. 26—28	K 14.—
„ 29—34	K 17.—
„ 35—38	K 20.—
„ 39—41	K 23.—
„ 42—46	K 26.—

Posiljanje po pošti. Povzetje. Zamenjava dovoljena. Poština in stroški pošiljanja do 5kg 1 K 40 v. **M. Schram, Maribor ob D. GOSPOSKA ULICA.**

Naročajte, priporočajte, podpirajte v prvi vrsti svoj list v Novem mestu

Dolenjske Novice

vsil dolenski rojaki, ki živite na zelenem Štajerskem. Naprej plačana letna naročnina 3 krome.

ZAHVALA.
Presrečna hvala g. župniku in g. katehetu in g. nadučitelju za vodstvo pogreba. Prisrečna hvala iz vsem sosednim mladenkam za spremstvo in za nagrobne vence vsem znanem in prijateljsem izrekam iskreno zahvalo, ki so našega rajnega **JANEZA PIRŠ** spremili k večnemu počitku. Piršenberg pri Pišecah 19. marca t. l. 276 Žalajoči ostali.

BILANCA

Kmetijske zadruge za mariborski in ptujski okraj, vpisane za druge z omejeno zavezo, s sedežem v Račjem, za leto 1916.

Imetje		K	v	Dolgov		K	v
Premični inventar		3 000	—	Deleži		3 219	—
Nepremični inventar		26 800	—	Tekoči račun z Zvezo		31 729	—
Delež pri raznih zavodih		78	—	Dolg na blagu		18 511	13
Račun blaga:				Rezervni zaklad			
vrednost, zaloge	575 K	—	v	5% obresti	144 K	47 v	
terjatve	20 413	30		Pristopnine l. 1916	7	25	155 72
Vojno posojilo		192	25	Cisti dobiček			
Poštna hrnilnica		2 877	14			1 149	82
Gotovina koncem l. 1916		828	98				
		54 764	67				

Število članov 96. — Denarni promet: Prejemki 247.859 K 31 v, Izdatki 247.030 K 33 v, Skupaj 494.889 K 63 v.
Prodalo se je 105 vagonov sena, 48 vagonov slame, 16 vagonov premoga, 10 vagonov krompirja, čez 9 vagonov cementa, 7 1/2 vagonov spna, 2 vagona Tomaževe moke, 1 vagon kalijeve soli, skupaj 198 1/2 vagonov. V l. 1916 se je odplačalo K 12.500 dolga, v l. 1917 do sedaj nadaljnjih K 18.000, znaša sedaj kredit pri Zvezi le 13.729 K. 173

MALA NAZNAVILA.

Kaž beseda stane 5 vinarjev, pettivrsta 18 vin. Mrtvaška oznanila in ...

Viničarja

in delavec za vinogradna dela sprejme Jakob Vrečko, Maribor, Melje 10. 232

Iščem za vodstvo male trgovine in nadzorstvo 3 malih otrok (za šolo) 50-60 let staro pošteno ...

Viničarja

z 2 ali 3 močnimi delavskimi ljudmi sprejme proti dobremu plačilu Janez Pobežič, Gorca pošta Podlehnik pri Ptuj. 238

Malo rabljen šivni stroj za šivilje (Ringschiff) pripraven tudi za vezenje, se takoj proda za K 120.- ...

POZOR! 86 letne dekle, dobra gospodinja in varna kuharica, izurjena v kmetijstvu, želi priti k samostojnemu posestniku v službo. ...

Iščem v najem stanovanje, sobo, kuhinje, svinjak in kos njive za krepimir. Plačam z denarjem ali se odlašam. Moj naslov: Jožef Peček, Gradec, Andrágasse 12. 237

Takoj se sprejme majer, oženjen z 1 ali 2 šolarjema na posestvo blizu Sevnice. Več se izve pri lastniku Karlu Cimperšek, Sevnica ob Savi. 238

Mala Lenčica

od Svetega Boga. Primerna knjižica za prvoobhajance. Stane 50 v in se dobi v tiskarni sv. Cirila.

Hiša na Teznu pri Mariboru, novoizidana s štirimi stanovanji, velika klet, studenec in lep vrt. Cena 3000 K. Jožef Nekrep, Maribor, Mozartova ulica 69. 248

Želim kupiti posestvo od 18-14 oralov z gozdom vred na ravnini blizu ekrajne ceste. Ponudbe se naj pošljejo na: Andreja Bassa, Lunga, pošta Čmurek. Štaj. 250

Iščem konjskega hlapca. Oglasi se naj pri gosp. županu v Framu. Plačilo po dogovoru. 249

Več panjev čebel kupi ali vzame v rejo H. Likar. Blanca pri Sevnici. 243

Šafar za kmetijstvo, živinorejo in če mogoče tudi za vinogradništvo (vešč teh del), se sprejme pri Ed. Šuppanz, Pristova Štaj. 246

Srednje težek konj in breja krava sta na prodaj v Celju, Gaberje št. 21. 244

Prodaj svoje pristavo v Rošpahu pri Mariboru. Sadonosnik in travnik na pobočju hriba. Zraste 3 do 4 vagone živinske krme. Na posestvu so tudi primerna gospodarska poslopja. ...

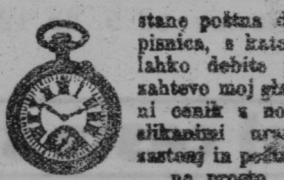
Prodaj dva vprežna vola, staro okoli 1 1/2 leta, 1 bika in 1 krava. Franc Smodej, Aberg, Rošpach pri Mariboru (blizu Kamnice). 239 b

Osebe, ki imajo s kmet- skim ljudstvom dobro znanje, dobijo službo s plačo, provizijo in dijatami. Dopisi na generalno zastopstvo družbe „Kosmos“, Gradec, Jakomini trg št. 11.

Redka prilika!

Radi preselitve! 250 komadov lepših razglednic, namesto K 20.- sedaj name K 10.- franke pošilja, dokler kaj zalogo: H. Sapira, eksportna hiša Galanta št. 110, Ogrsko. 181

8 vinarjev

Prva tovarna ur Ivan Konrad, a. i. k. dvorni dobavitelj v Braxu 301 na Češkem.

Nikelasta anker-ura K 8 50, 8'80, 8'50, starosrebrna-kovinska remont. ura K 8, s švicarskim kolešjem K 8'25, vojna spominska ura K 10, radijum žepna ura K 18, niklasta budilka K 7, stenska ura K 8'30. Za vsako uro triletno pisмено jamstvo. Pošilja se proti povzetju. Noben riziko! Zamernjava dovoljena ali denar nazaj. 1 Da

Želim kupiti fago na vode, v dobrem stanju, cele opravo, to je: s stavbo in streho ali brez nje. Ponudbe na naslov: Karel Vidensček, mlin, Gleboča p. Vojnik. 196

Zanesljiv kočijaž, (je lahko tudi čez 50 let star) se sprejme na dobrem zasebnem in stalnem mestu. Plača K 160.- s prostim stanovanjem. Ponudbe pod „kočijaž št. 206“ na upravitelstvo Slov. Gosp. v Mariboru.

Želim prodati posestvo, koje obstoji iz velike zidane hiše, hleva in nad tri orale zemljišča, hosto, koja meri nad dva orala. Hiša stoji poleg ekrajne ceste, blizu kolodvora in 5 minut od farne cerkve Sv. Marjete. Ker je hiša za vsako obrt pripravna, se tudi na željo sama proda. Cena po dogovoru ali pa pisмено. Jožef Lokovšek, posestnik na Ogečah, pošta Rimske Toplice. 220

Majer z 2 ali 3 delavskimi močmi se sprejme. Vpraša se v Mariboru, Gartengasse 12.

Mesarskega učenca sprejme takoj pod ugodnimi pogoji mesarski mojster, Franc Selak v Celju. 189

Glasi, ki je še dobro ohranjen, je, želim kupiti. Kdor ga ima na prodaj, naj mi naznani. Rozman Anton, organist, št. 11 v Slov. goricah. 219

Konj, 3 leten, krasen, se proda. H. Drolehek, c. kr. davč. upravitelj, Ptuj. 195

Kislo zelje in repo

kupuje M. Bordaš, Maribor, Štajin trg. 197

„Solzna Avstrija“

Dve novi pesmi v trajni spomin: 1. „Z Bogom zvenevil“ in 2. „Romarska Marijina“ stane vsaka s pošte vred 2s. via., torej obe 60 vin. Knjiga pod naslovom „Solzna Avstrija“ s 25 bojnimi pesmimi je še tudi za eno krono in 40 zin. na razpolago. Kdor je še nima, naj si jo takoj naroči. Znesek se lahko pošlje v neporabljenih pošt- nih znakih ali pa v denarju. Na brezplačna naročila se ne morem ozirati. Naročuje se pri Matiju Belec pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah via Ptuj Štajersko.

Učena pošteni staršev, (ne pod 14 let starega), pridnega, ki ima veselje do trgovine, sprejme takej trgovce J. Traun, Ptujška gora. Ponudbe se naj pošljejo v Celje, Gosposka ulica 32 Ivana Trauna. 204

Konjak.

Pri slabostih vled starosti in težavah v želodcu je konjak ediničen (desetkrat) iz starega vina še več stoletij znan kot najboljšo sredstvo za dolgo življenje in ojačenje. Pošilja se steklenice, ki vsebujejo 4 pollitre 12 let starega konjaka franke za 40 kron. Metnega konjaka, čudno dobro uspevajoče sredstvo za vdrjenje pri trganju v železnih 4 pol-litrskih steklenicah 32 K. Prodaj se tudi vino od 56 litrov naprej. Beli stinjak in rdeči burgundec liter po 3 K 60 v. Benedikt Merti, veleposelnik, grad Galis pri Kojušah, Štajersko. 1 Kienr.

Posojilnica pri Sv. Lenartu v Slov. g. vabi na občni zbor

dne 10. aprila 1917 ob 2 uri popoldne v zadružni pisarni.

DNEVNI RED:

1. Prečitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Revizijsko poročilo.
3. Poročilo načelstva in nadzorstva.
4. Odobritev računov za leto 1916.
5. Razdelitev čistega dobička.
6. Volitev načelstva in nadzorstva.
7. Predlogi in nasveti.

V slučaju nesklepnosti bo tri tedne pozneje t. j. 1. maja 1917 ob isti uri in na istem kraju drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal pri vsakem številu navzočih udov.

NAČELSTVO.

Občni zbor Spodnještajerske ljudske posojilnice v Mariboru,

registrov. zadruga z omejeno zavezo,

se vrši dne 16. aprila 1917 ob 10. uri popoldne v uradnih prostorih Stolna ulica št. 6.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1916.
3. Volitev nadzorstva.
4. Volitev treh članov načelstva.
5. Slučajnosti.

V slučaju nesklepnosti se vrši istočas in na istem kraju eno uro pozneje občni zbor pri vsakem številu združnikov.

NAČELSTVO

Umetna gnojila in premog prodaje Zadruga v Račah.

Sijajna bodočnost

je zagotovljena novim srečkam avstr. Rdečega križa in turškimi srečkami! Nakup teh izbornih srečk pomenja najpametnejši način varčevanja in prinese v srečnem slučaju

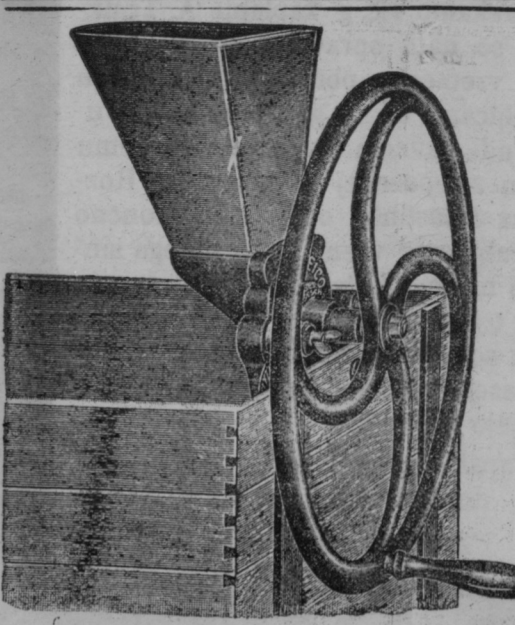
veliko bogastvo!

Srečke imajo trajno denarno vrednost in mora vsaka zadeti. Svota vsakoletnih glavnih dobitkov znaša čez

dva milijona kron!

Pogoji za nakup teh srečk so tako ugodni, da si jih zamore vsakdo z lahkoto nabaviti. — Zahtevajte brezplačno pojasnilo!

Srečkovno zastopstvo 16, Ljubljana.

P. n. g. spodom kmetovalcem KMETIJSKE STROJE

kakor: pluge, brane, kultivatorje, sejalne in kosilne stroje, stroje za obračanje sena, grablje, vitle, bencinove in plinovne motorje, matilnice za ročni in pogon s silo, slamo-reznice, reporeznice, drobilne mline, parilne kotle, grozdne in sočivne preše in mline, naprave za vodnjake itd. — Priporočam nujne nabave, ker bo v kmetijskih strojih pozneje najbrž pomaujkanje. — Izdelki prvovrstni. — Poset za reflektanta brez stroškov - poštna dopisnica zadostuje. Priporočam se z odličnim spoštovanjem

Ivan Hajný, Maribor n. D. Kokošinekova ulica 32.

Vsako množino vreč kupi veletrgovina Anton Kolenc, Celje.

VABILO na vredni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Št. Janžu na Dr. p.

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 9. aprila 1917 ob 3 uri popoldne.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1916.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

276

ODBOR.

Izborne gumijevе podplate,

ki so boljši kot sedanje usnje, trpežne in nepremočljive priporočam v nakup in razposilja

Rudolf Starevašnik, Konjice. Štaj.

CENA:

za moške K 5'50, za ženske K 4'50 in za otroke K 3'50 par.

Denar naprej ali po povzetju. Obdelati se dajo ravno tako kot podplati iz usnja. 256

Priporočam svojo novootvorjeno tapetniško delavnico

v Gaberju pri Celju.

Prevzamem vsa, v to stroko spadajoča dela ter jih hočem natančno izvršiti.

Z velespoštovanjem Ivan Jazbec, Gaberje 81 pri Celju. (Dohod k moji delavnici: Od sokolskega doma 5 minut po stranski cesti.) 286

Tesarski mojster in podjetnik

Jožef Nekrep,

Maribor, Mozartova ulica št. 59, se priporočam cenj. občinstvu na deželi in v mestu za vsakovrstna dela.

Telefon št. 15/VIII, Maribor.

MUZEJ

Slov. zgodovinskega društva, Maribor, Koroška cesta 10.
Darujte zanj vse zgodovinsko važne predmete, osebno vojne spomine.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z noom. zavezo

sprejema hranilne vloge od vsakega, in jih obrestuje po

4%

Za nalaganje denarja po pošti so na razpola gospodarske c. kr. poštne hranilnice na Dunaju št. 92.465

Rentni davek plačuje zadruga

Posojila dale

članom na vknjižbo, na poročstvo in zastavo pod zelo ugodnimi pogoji. Vknjižbo in drugo zemljknižno izpeljavo izvršuje posojilnica sama brezplačno; stranka plača le koleke.

Uradne ure

vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

16

„Hotel Beli vol“, Graška (cesarja Viljema) cesta št. 9.

Semena

zanesljivo kaljiva kupujte samo pri tvrdki

Ivan Ravnika - Celje.

Na primer: deteljno seme, peso Mamut, rdečo in rumeno, različne travno seme, vrtno in cvetlično po najnižjih dnevnikih cenah.

Odpadki podplatov,

lepi koščki, 1 kg K 6.—,

od 5 kg naprej pošilja po povzetju dokler kaj zaloge. Lederverwertung, Gradec, Zimmerplatzg. 1.

Kislo zelje, belo repo,

kupuje trgovina Poš, Maribor, Koroška cesta 20.

Vinogradniki pozor!

Na suho cepljene trte so na prodaj, same najboljše rodovitne vrste in sicer I. vrste. Vse trte so cepljene na Riparia Portalis in Göthe štev. 9. Cepljene trte so zelo močne in lepe. Trte so popolnoma zaraščene in jako lepo vkoreninjene, zakar se jamči. Dobiijo se tudi cepljene trte posebno močne (l. 1915). Cena po dogovoru. Kder si hoče naročiti zelo močne in lepe trte, naj se blagovoli oglašiti pismeno ali ustmeno pri Francu Slodnjak, trtnar v Rotmanu, pošta Jursinci pri Ptujju (Spod. Štajersko).

Kapljice za svinje.

Cena 1 steklenice je K 1-20. O dobrem učinkovanju teh kapljic imam mnogo priznanih in pohvalnih pisem. **F. Prull**, mestna lekarna „Pri s. kr. orlu“ Maribor, Glavni trg št. 15.

Zahvala.

Nisem verjel, da bi te kapljice kaj pomagale. Sedaj ko sam se pripravim, da res pomagajo, vam izrekam lepo hvale ter priporočam, da sdravilo vsam svinjerejem. Prosim, pošljite mi spat svinjekle kapljice na rdečico in sicer litro kakor morate 8 steklenic. S pozdravom Ivan Škorjanc.

Brednja vas, dne 6. avgusta 1916.

Gonilne jermene

takoj razpošilja Kattner & Co., Gradec 46. Brzojavni naslov „Gigant“, Gradec. 1 Klen.

PREDIVO

laneno in makovo seme kupuje po najvišjih cenah

R. Stermecki v Celju,

oblastveno določen nakupovalec za sedne okraje: 208

Celje, Vrankso, Gornjigrad, in Šmarje.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom smrti našega iskrenoljubljenega 74 letnega, dobrega očeta, oziroma tasta, starega očeta itd.

Matija Kren,

bivšega posestnika v Št. Ilju v Slov. gor.,

izrekamo vsem, ki so nam na ta ali oni način te ili našo bridko bol, našo naj prisrčnejšo zahvalo. Prav prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so se udeležili pogreba v Št. Ilju v Sl. gor. v prvi vrsti častiti duhovščini, pevcem, sorodnikom, sosedom in prijateljem. Zahvaljujemo se še posebej č. g. o. Valerijanu za podelitev sv. zakramentov in blag. dr. Terču za zdravniško pomoč.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v baziliki Matere Milosti in v Št. Ilju. Blagega, srčnojubljenega pokojnika priporočamo vsem sorodnikom in znancem v blag spomin in molitev.

Maribor, dne 28. marca 1917.

Franc Kren, c. in kr. vojni kurat na bojišču,
Matija Kren, vjet na Ruskem,
Jožef Kren, črnovojak,
sinovi.

Marija Žebot, roj. Kren,
Anica Kren,
hčeri.

Franjo Žebot, zet.
Marija Kren, sinaha.
Vnuki in vnukinja.

259

ZAHVALA.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja, ki se nam je izkazalo povodom nenadomestljive izgube našega srčnojubljenega sinčka, brateca, solarčka

Petra Habjanič,

za številno spremstvo pri pogrebu se vsem udeležnikom, sorodnikom, sosedom in znancem iz domače župnije prav iskreno zahvaljujemo. Prav posebno za hvalo izrekamo vič. g. kaplanu A. Frankaus, da so nam opravili pogreb v tako slabem vremenu, potem g. nadučitelju in učiteljicam, ki so ga spremljali z učenci. Tudi slavnemu velikonedeljskemu zboru in še posebej g. organistu Rozmanu za žalostinke ob gomili. Končno se zahvaljujemo vsem, ki so našega sinčka ob njegovi boleznii obiskali, in nas v urah težav in bridkosti tolažili. Prosimo vse sorodnike, znance in prijatelje, da se našega ljubega sinčka in brateca spominjajo v molitvi.

Vičanski vrh pri Veliki nedelji,
dne 21. marca 1917.

258

Žalujoča mati, brat in sestra.

Velika izbira vseh

čevljarskih izdelkov

posebno lesenih čevljev. Zunanja naročila se takoj izvedejo. Štefan Strašek, čevljarska delavnica in največja zaloga čevljev, Celje, Schmiedgasse 3.

164

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja, ki se nam je izkazalo povodom nenadomestljive izgube naše nam tako drage, srčnojubljenega in nepozabljive hčeri, sestre oziroma svakinje

Lenike Prekoršek,

posestniške hčeri v Prekorji

za velikeštevilno spremstvo pri pogrebu se vsem udeležnikom, sorodnikom, sosedom in znancem, posebno tudi vsem darovalcem krasnih vencev iskreno zahvaljujemo.

Vojnik - Sv. Barbara 23. marca t. l.

266

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja, ki se nam je izkazalo povodom nenadomestljive izgube našega srčnojubljenega soproga, očeta, sina in brata, g.

Janeza Vabel,

veleposestnika, načelnika krajnega šolskega sveta in občinskega svetovalca v Framu

za mnogoštevilno spremstvo pri pogrebu, za krasne poklonjene vence se vsem iskreno zahvaljujemo.

Prav posebno zahvalo izrekamo vič. g. župniku Kropivseku in g. očetu kapucinu za vodstvo pogreba, g. nadučitelju Pirkmaier za v srce segajoči nagrobni govor, g. učitelju in pevovodju Šerbinek-u in vrlemu pevskeemu zboru za žalostinke na domu in ob gomili, stotniku gasilnega društva g. M. Kreincu in vsem požarnikom za polnoštevilno udeležbo in krasno spremstvo, g. županu Černe-ju in vrlemu občinskemu odboru, slavnemu učitelstvu in ljubi šolski mladini, slavnemu c. kr. orožništvu iz Rač, cenjenim zastopnikom raznih društev, kakor vsem odposlancem in zastopnikom sesednih občin za zelo obilno spremstvo. Končno se zahvaljujemo vsem, ki so našega dragega rajnega v času bolezni obiskali in nas v urah težav in bridkosti tolažili.

Fram, dne 20. marca 1917.

264

Žalujoči ostali.